

Ciało i tożsamość w internecie

Pamięci Taty

Seweryn Rudnicki

Ciało i tożsamość w internecie

TEORIA • DYSKURS • CODZIENNOŚĆ

Wydawnictwo Naukowe SCHOLAR
Warszawa 2013

Recenzenci:

dr hab. prof. SWPS Kazimierz Krzysztofek

dr hab. prof. UJ Marian Niezgoda

Redaktor prowadząca:

Anna Raciborska

Redakcja i korekta:

Anna Kaniewska

Projekt okładki:

Katarzyna Juras

zdjęcie na okładce © pp76-Fotolia.com

Copyright © 2013 by Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ISBN 978-83-7383-682-2

Wydanie książki dofinansowane przez Akademię Górniczo-Hutniczą
im. Stanisława Staszica w Krakowie (dotacja podmiotowa
na utrzymanie potencjału badawczego, nr 011.11.430.148)

Wydawnictwo Naukowe Scholar Spółka z o.o.

ul. Krakowskie Przedmieście 62, 00-322 Warszawa

tel./fax 22 828 93 91, 22 826 59 21, 22 828 95 63

dział handlowy: jak wyżej w. 105, 108

e-mail: info@scholar.com.pl

www.scholar.com.pl

Wydanie pierwsze

Skład i łamanie: WN Scholar (*Stanisław Beczek*)

Druk i oprawa: Mazowieckie Centrum Poligrafii

SPIS TREŚCI

Podziękowania	7
Wprowadzenie: ciało, tożsamość, internet	9
Konstruktywizm	11
Ciało i socjologia	15
Tożsamość i „ja”	26
Relacja ciało–tożsamość i ciało–„ja”	37
Internet	49
Podsumowanie	55
 Rozdział 1	
Socjologiczne koncepcje relacji ciało–tożsamość i ciało–„ja”	57
Foucault: ujarzmione ciała	59
<i>Bodies That Matter</i>	69
Ciało i tożsamość w procesie interakcji	78
Ciało i tożsamość refleksyjnie projektowane	84
Bourdieu: ucieleśniona struktura	91
Podsumowanie	103
 Rozdział 2	
Semiotyka relacji ciało–„ja” i ciało–tożsamość	109
Ciało jako znak tożsamości	110
Semiotyczne źródła „ja”	116
Kody symboliczne relacji ciało–„ja” i ciało–tożsamość	123
Podsumowanie	133
 Rozdział 3	
Utopia i antyutopia	137
„Trudno przecenić wpływ tej książki”	138
Ku bezpośredniemu doświadczeniu	141
Libertarianie i komunitarianie	144
Cyborg	150
Tożsamość w epoce internetu	154
Redefinicja rodzaju	157
Dystopie nowego świata	160
Podsumowanie	165

Rozdział 4	
Pozorne „odczarowanie”	167
Powrót do rzeczywistości	167
Odczarowanie	172
Deproblematyzacja zamiast rozwiązania	182
Podsumowanie	186
Rozdział 5	
Reprezentacja i doświadczenie:	
konstruowanie ciała i tożsamości w internecie	187
Metoda	187
Korzystanie z internetu: zarządzanie różnorodnością	194
Tożsamość i internet: między kontrolą a wiarygodnością	203
Reprezentacje ciała	210
„Ciało przeżywające”: doświadczanie internetu	216
Remediacja ciała i oznaczanie „ja”	221
Więzienie, ujawnianie, projekt	224
Oswajanie symulaków	231
Podsumowanie	234
Zakończenie	237
Bibliografia	240
Aneks 1. Zestawienie osób badanych	260
Aneks 2. Scenariusze wywiadów	262